Chirostenotes

Chirostenotes (z řečtiny "štíhlá ruka") byl rod teropodního oviraptorosaurního dinosaura, žijícího na území Severní Ameriky (provincie Alberta) v období svrchní křídy (asi před 80 miliony let).

Obsah

Popis

Klasifikace

Rozměry

Reference

Literatura

Externí odkazy

Chirostenotes

Stratigrafický výskyt: Svrchní křída

Pravděpodobný vzhled chirostenota

Vědecká klasifikace

Říše	živočichové (Animalia)
Kmen	strunatci (Chordata)
Třída	plazi (Sauropsida)
Nadřád	dinosauři (Dinosauria)
Řád	plazopánví (Saurischia)
Podřád	Theropoda
Infrařád	Oviraptorosauria
Čeleď	Caenagnathidae
Rod	***Chirostenotes*** Gilmore, 1924

Některá data mohou pocházet z datové položky.

Popis

Charakteristikou rodu byla bezzubá lebka, výrazný hřeben, mohutné drápy a dlouhé končetiny. *Chirostenotes* byl zřejmě všežravec nebo méně pravděpodobně býložravec, živící se rozmanitou živočišnou a rostlinnou potravou nebo vejci. Tento teropod byl pravděpodobně opeřený a teplokrevný.

Klasifikace

Typovým druhem je *C. pergracilis*, popsaný v roce 1924 Gilmorem. V roce 1933 byl popsan další druh *C. elegans*, který je dnes obvykle řazen do samostatného rodu *Elmisaurus* (*E. elegans*). Taxonomická historie chirostenota je značně zmatečná, neboť v průběhu minulého století k němu bylo přiřazeno značné množství fosílií jiných druhů. Jen dodnes tak bylo vytvořeno asi 6 neplatných synonym.

V únoru roku 2020 byla publikována vědecká studie o novém fosilním materiálu druhu *C. pergracilis*, objeveném v sedimentech geologického souvrství Dinosaur park na území kanadské provincie Alberty. Tvar dochovaných čelistích kostí dokládá, že tento druh byl pravděpodobně odlišný od druhu *Caenagnathus collinsi*.[1]

Rozměry

Zaživa byl tento dinosaurus dlouhý asi 2[2] až 2,5 metru, mohl však být také podstatně větší. V bodě pánve dosahoval výšky asi 1 metru a hmotnost se pohybovala nejspíš kolem 50 až 100 kilogramů.[3] Přesto šlo pro hmyz o potenciálně nebezpečného dinosaura, schopného rychle útočit nebo unikat predátorům, zejména drobným masožravým savcům.

Reference

1. G. F. Funston & P. J. Currie (2020). New material of *Chirostenotes pergracilis* (Theropoda, Oviraptorosauria) from the Campanian Dinosaur Park Formation of Alberta, Canada. (https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/08912963.2020.1726908) *Historical Biology.* doi: https://doi.org/10.1080/08912963.2020.1726908
2. Holtz, Thomas R., Jr.; Rey, Luis V. (2007). *Dinosaurs: The Most Complete, Up-to-Date Encyclopedia for Dinosaur Lovers of All Ages* (Aktualizovaný internetový dodatek (http://www.geol.umd.edu/~tholtz/dinoappendix/HoltzappendixWinter2011.pdf)). New York: Random House. ISBN 978-0-375-82419-7.
3. Paul, G. S. (2010). *The Princeton Field Guide to Dinosaurs*. Princeton University Press, str. 151-152 (anglicky)

Literatura

- Parks, W. A. (1933). New species of dinosaurs and turtles from the Upper Cretaceous formations of Alberta. University of Toronto Studies, *Geological Series* **34**:1-33.
- Currie, P. J. (1989). The first records of *Elmisaurus* (Saurischia, Theropoda) from North America. *Canadian Journal of Earth Sciences* **26**(6):1319-1324.
- Gilmore, C. W. (1924). A new coelurid dinosaur from the Belly River Cretaceous of Alberta. Canada Department of Mines Geological Survey Bulletin (*Geological Series*) **38**(43):1-12.
- Sternberg, C. M. (1932). Two new theropod dinosaurs from the Belly River Formation of Alberta. *Canadian Field-Naturalist* **46**(5):99-105.
- Sternberg, R. M. (1940). A toothless bird from the Cretaceous of Alberta. *Journal of Paleontology* **14**(1):81-85.
- Currie, P. J., and Russell, D. A. (1988). Osteology and relationships of *Chirostenotes pergracilis* (Saurischia, Theropoda) from the Judith River (Oldman) Formation of Alberta, Canada. *Canadian Journal of Earth Sciences* **25**:972-986.

Externí odkazy

- Obrázky, zvuky či videa k tématu **Chirostenotes** ve Wikimedia Commons
- Ilustrace a informace na webu *Dinosaur World* (http://www.dinosaur-world.com/feathered_dinosaurs/chirostenotes_pergracilisi.htm) (anglicky)
- Informace na webu *DinoData* (http://www.dinodata.org/index.php?option=com_content&task=view&id=6240&Itemid=67) (anglicky)

Citováno z „https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Chirostenotes&oldid=18637980“

Stránka byla naposledy editována 6. 6. 2020 v 20:58.

Text je dostupný pod licencí Creative Commons Uveďte autora – Zachovejte licenci, případně za dalších podmínek.
Podrobnosti naleznete na stránce Podmínky užití.